

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/125/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414202549
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5414202549.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľky: F. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. V., Z. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v H. V., C. XXXX, proti odporkyni: Mgr. E. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. V., Y. Q. XXXX/XX, právne zastúpená Mgr. Romanom Kobellom, advokátom so sídlom v H. V., E. slobody XXXX, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 5C/53/2014-168 zo dňa 3. februára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňa **j e p o v i n n á** nahradiť navrhovateľke trovy odvolacieho konania vo výške 88,94 Eur, na účet jej právneho zástupcu JUDr. Jozefa Poláka, advokáta so sídlom v H. V., vedený vo U. a.s., pobočka H. V., č. ú.: XXXXXXXXX/XXXX, VS:931514, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že darovacia zmluva uzatvorená medzi odporkyňou ako obdarovanou a Mgr. T. ako darcom zo dňa 25.07.2013, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľností zapísanej na LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie H. V. ako stavba - trojizbový byt č. 75 na prvom poschodí bytového domu sup. č. XXXX, orientačné č. 50, postaveného na KN-C parc. č. 670/12 o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1, ktorej vklad povolila Správa katastra Dolný Kubín dňa 02.09.2013 pod č. V 1195/13, je voči navrhovateľke neúčinná (výrok I.).

Navrhovateľke priznal voči odporkyni náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia 432,24 Eur a ďalších trov vo výške 99,50 Eur (výrok II.).

Okresný súd konštatoval, že predpoklady pre úspešné uplatnenie odporovateľnosti právneho úkonu neboli medzi účastníkmi sporné. Bolo preukázané, že daný nárok bol uplatnený v 3-ročnej prekluzívnej lehote vyplývajúcej z ust. § 42a ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, žaloba smerovala voči odporkyni, ktorá ako blízka osoba dlžníka v čase urobenia darovacej zmluvy, mala z tejto zmluvy prospech. Ďalej bol naplnený aj predpoklad existencie vymáhateľnej pohľadávky navrhovateľky voči dlžníkovi, ktorá už bola judikovaná a priznaná navrhovateľke právoplatným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 23.03.2015 a ktorej výška predstavuje sumu 21.300 Eur s príslušenstvom. Bolo jednoznačne preukázané, že dlžník je prakticky nemajetný, a to jednak z výpovede jeho samotného, ako aj výpovede jeho otca Ing. U. T.. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani cennejších huteľných vecí, pričom podľa výpovede jeho otca mali z dlžníka „urobiť bezdomovca“, preto ho prichýlil a stará sa o neho.

Spornou medzi účastníkmi bola otázka, či odporkyňa, na ktorej spočívalo dôkazné bremeno preukázala, že ukracovací úmysel dlžníka - jej vtedajšieho a v súčasnosti už bývalého manžela voči jeho veriteľovi - navrhovateľke, nemohla poznať ani pri náležitej starostlivosti. Na základe vykonaného dokazovania

okresný súd ustálil, že odporkyňa takéto dôkazné bremeno neunesla. Predmetná darovacia zmluva bola uzatvorená dňa 25.07.2013. K pôžičke, z ktorej vznikla navrhovateľke judikovaná pohľadávka fakticky došlo dňa 13.11.2012 a táto sa stala splatnou 13.11.2013. Zo spisu okresného súdu, kde sa prejednával nárok navrhovateľky na zaplatenie tejto pôžičky voči dlžníkovi vyplynulo, že ten mal v tomto období viaceré zmluvné záväzky. Odporkyni bol zrejmý predmet podnikania dlžníka, s ktorým v tom čase žila v spoločnej domácnosti. Práve podnikanie bolo dôvodom zrušenia ich BSM, ku ktorému malo dôjsť v roku 2012 a čo bolo robené podľa výpovede odporkyne v záujme ochrany ich detí.

Ako jeden z argumentov, ktorými sa odporkyňa snažila preukázať svoju nevedomosť o ukracovacom úmysle dlžníka uviedla skutočnosť, že predmetná darovacia zmluva bola prakticky identická s darovacou zmluvou, ktorú uzavrela s dlžníkom dňa 13.03.2012, teda ešte pred poskytnutím pôžičky, ktorej vznikla pohľadávka navrhovateľky, ku ktorej však nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností a konanie bolo rozhodnutím zastavené. Okresný súd uviedol, že nemožno bez ďalšieho z daných súvislostí usudzovať, že odporkyňa nemala vedomosť o ukracovacom úmysle dlžníka ak súčasne neboli predkladané dôkazy, ktoré by svedčili o tom, že v čase prvej z darovacích zmlúv nemal dlžník nijaké finančné záväzky voči iným veriteľom, pričom o tom, že takéto záväzky mal, svedčila aj výpoveď svedka R. Y. v konaní, predmetom ktorého bola pohľadávka navrhovateľky voči dlžníkovi. Navyše skutočnosť identického textu oboch darovacích zmlúv nie je rozhodná, keďže na základe vôle odporkyne a dlžníka došlo k uzavretiu novej darovacej zmluvy, uzavretej viac ako 8 mesiacov po poskytnutí pôžičky otcom navrhovateľky dlžníkovi, z ktorej pohľadávku následne získala navrhovateľka a necelé 4 mesiace pred jej splatnosťou. K ďalšiemu argumentu odporkyne, že motívom pre uzavretie darovacej zmluvy bola skutočnosť, že ona bola hlavnou dlžníčkou záväzku z úveru poskytnutého Slovenskou sporiteľňou a.s., ktorá bola zabezpečená záložnou zmluvou na predmetný byt okresný súd uviedol, že popri nej bol dlžníkom aj jej manžel. Veriteľ si tak mohol v prípade nesplácania úveru uplatniť nárok na zaplatenie, voči ktorémukoľvek z dlžníkov, ako aj voči obojmu súčasne. Odporkyňa teda nebola fakticky z titulu jej postavenia hlavného dlžníka v horšom postavení k banke ako veriteľovi, než dlžník, keďže išlo o ich spoločný úver. Tiež uviedol, že za neštandardne až podozrivo pôsobí tvrdenie, že touto zmluvou malo dôjsť k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Nie je zrejmé, čo mal vlastne dlžník z tohto vlastníctva nadobudnúť, ak súčasne prišiel darovaním o vlastníctvo nehnuteľností, ktorú v tom čase ako jedinú vlastnil, keď po jej strate mu naďalej zostal spoločný záväzok voči banke, z titulu poskytnutého úveru, ktorý bol zabezpečený záložným právom na predmetný byt.

V kontexte s nemajetnosťou dlžníka, v súvislosti s vykonaním dôkazov považoval okresný súd za neštandardné až podozrivé konanie odporkyne, ktorá mala vlastniť pozemok pod Kubínskou hoľou, na ktorom došlo k výstavbe zrubového objektu, ktorý však predala svojmu bratovi, hoci sama požiadala o vydanie stavebného povolenia na výstavbu objektu na danom pozemku. Za jeho výstavbu mala uhradiť zo svojho účtu sumu 30.990,54 Eur ako odberateľ, o čom bola vystavená aj faktúra dodávateľom Drevodomý Rajec, s.r.o. zo dňa 30.11.2012 s dátumom platnosti 26.11.2012, teda cca 2 týždne po tom, ako dlžník obdržal finančné prostriedky z predmetnej pôžičky. Vychádzajúc z týchto zistení okresný súd dospel k záveru, že žalobný návrh bol dôvodný.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke, ktorá mala plný úspech vo veci priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporkyňa, ktorým sa domáhala jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmeny tak, že žalobný návrh bude v celom rozsahu zamietnutý.

Namietala, že napadnutý rozsudok je nesprávny a nezákonný, nakoľko okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a tie následne nesprávne právne posúdil. Poukázala na to, že okresný súd nesprávne vychádzal z obsahu pripojeného spisu, predmetom ktorého bolo konanie o nároku navrhovateľky voči dlžníkovi z titulu poskytnutej pôžičky. Skutkové zistenia o tom, že mal mať dlžník ďalšie pohľadávky voči tam vypočúvanému svedkovi R. Y. a Ing. E. J., neboli podložené žiadnymi dôkaznými prostriedkami. Naopak dlžník poprel, že by voči menovaným osobám nejaké finančné záväzky mal. Ďalej namietala, že skutkové zistenia súdu o rizikovosti predmetu podnikania dlžníka nie sú opreté o žiadny dôkazný prostriedok a z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmý vzťah medzi uplatneným nárokom a tvrdenou rizikovosťou podnikania dlžníka. Naopak z výpovede dlžníka na pojednávaní dňa 25.11.2015 vyplynulo, že tento jej zamlčal skutočnosť o tom, že má finančný záväzok z pôžičkového vzťahu voči navrhovateľke, a to aj napriek tomu, že sa zaujímal aktívne o jeho finančnú situáciu.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne žiadala rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku. Poukázala na to, že je irelevantné, či úmysel dlžníka smeroval k ukráteniu všetkých jeho veriteľov, alebo len niektorých z nich, prípadne, či dlžník urobil právny úkon bez toho, že by jeho úmysel ukrátiť svojich veriteľov smeroval voči konkrétnym osobám, ktoré proti nemu majú pohľadávku. Odporkyňa neunesla dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu skutočnosti, že úmysel dlžníka ukrátiť odporovateľným právnym úkonom veriteľa nemohla aj pri náležitej starostlivosti poznať.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti/argumenty. Zároveň v tomto smere prihliadal na konkrétne námietky odvolateľa.

Okresný súd správne vychádzal pri právnom posúdení veci zo záveru, že vedomosť blízkej osoby o dlžníkovom úmysle ukrátiť veriteľa sa predpokladá a dôkazné bremeno je na tejto blízkej osobe, ktorá musí preukázať, že nielenže nemohla vedieť o ukracovacom úmysle dlžníka, ale že o ňom nemohla vedieť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré za daných okolností možno požadovať po priemerne rozumnej osobe.

Odvolateľka poukazovala na to, že z vykonaného dokazovania nebola preukázaná existencia záväzkov dlžníka (jej bývalého manžela) voči iným subjektom ako navrhovateľke.

Je pravdou, že okresný súd konštatoval, že takéto záväzky dlžník mal alebo mohol mať, čo bolo zrejmé z výpovede svedka R. Y. v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/79/2014, v ktorom si uplatňovala navrhovateľka voči dlžníkovi vrátenie pôžičky. Uvedené tvrdenia okresný súd urobil v súvislosti s argumentom odporkyne o tom, že sporná darovacia zmluva bola identická s darovacou zmluvou, ktorú uzavrela s dlžníkom dňa 13.03.2012, teda ešte pred poskytnutím pôžičky, ktorej vznikla pohľadávka navrhovateľke.

V tejto súvislosti okresný súd „iba“ uviedol, že nie je táto skutočnosť právne významná, ak zároveň nebolo preukázané, že nemal dlžník v tomto období žiadne finančné záväzky voči iným veriteľom. Okresný súd uviedol, že ich mal aj mohol mať vzhľadom na výpoveď svedka R. Y. v konaní 5C/79/2014.

Okrem toho však ďalej uviedol, že skutočnosť identického textu oboch darovacích zmlúv nebola rozhodná, pretože sporná darovacia zmluva bola uzavretá a odkladovaná viac ako 8 mesiacov po poskytnutí pôžičky, z ktorej vznikla navrhovateľke pohľadávka. Teda ak by aj odvolací súd považoval za dôvodnú námietku odporkyne o tom, že existencia ďalších záväzkov dlžníka z tohto iného konania preukázaná nebola, uvedená okolnosť nemala vplyv na právne posúdenie veci okresným súdom.

Rovnako námietka odporkyne o nepreukázaní rizikovosti podnikania dlžníka, z ktorého vychádzal okresný súd nebola dôvodná, ale bola vytrhnutá z kontextu odôvodnenia napadnutého rozsudku. Ako z neho vyplýva, okresný súd za podstatnú považoval skutočnosť, že odporkyňa ako manželka dlžníka bol zrejmý jeho predmet podnikania, čo možno predpokladať z toho, že v tom čase s ním žila v spoločnej domácnosti a práve podnikanie malo byť dôvodom, že došlo k zrušeniu ich BSM v roku 2012.

Zároveň však treba povedať, že okresný súd vedomosť navrhovateľky o ukracovacom úmysle dlžníka vyvodzoval aj z ďalších skutočností, ktoré boli v rámci konania preukázané. Dôsledne vyhodnotil jej argumenty, ktoré uvádzala ako motív, pre ktoré malo dôjsť k uzavretiu darovacej zmluvy, a to skutočnosť, že bola hlavnou dlžníčkou úveru. Rovnako sa dôsledne vysporiadal so skutočnosťou, že navrhovateľka po tom, ako bola poskytnutá pôžička, vynaložila finančné prostriedky na výstavbu objektu pod Kubínskou hoľou, ktorý predala svojmu bratovi, hoci sama požiadala o vydanie stavebného povolenia a vykonala predmetnú úhradu.

V kontexte všetkých zistených skutočností, ktoré však už odvolateľka v podanom odvolaní nespomína a správnosť týchto skutkových záverov nespochybňuje dospel odvolací súd k názoru, že rozsudok okresného súdu je v celom rozsahu vecne správny a preto ho potvrdil.

Za vecne správny považoval aj výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania. Okresný súd dôsledne vychádzal zo zásady zodpovednosti za výsledok konania a navrhovateľke ako úspešnej účastníčke priznal ich náhradu.

Obdobná procesná situácia nastala aj v odvolacom konaní. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná, preto jej v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. prináleží náhrada trov odvolacieho konania. Tieto si uplatnila vo výške 88,94 Eur titulom trov právneho zastúpenia. Krajský súd jej priznal odmenu za úkon právnej služby vyjadrenie k odvolaniu vo veci samej zo dňa 17.03.2016 vo výške 64,54 Eur podľa ust. § 11 ods. 1 v spojení s ust. § 13a ods. 1 písm. c/ Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., režijný paušál vo výške 8,58 Eur podľa § 16 ods. 3 cit. Vyhlášky a 20 % DPH z priznanej odmeny a režijného paušálu vo výške 14,82 Eur podľa § 18 ods. 3 cit. Vyhlášky.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. uložil odporkyni povinnosť uhradiť trovy odvolacieho konania odporkyni na účet jej právneho zástupcu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)